

Beleidsregel CBR: Methadon

Methadon wordt voorgeschreven als pijnstiller (geen eerste keus) en ook voor de behandeling van ontwenningsverschijnselen bij opiaatverslaafden die een ontwenningskuur ondergaan of als onderhoudsbehandeling bij opiaatverslaafden waarbij ontwenning niet direct mogelijk is. Dat terwijl volgens het Farmacotherapeutisch kompas de Commissie Farmaceutische hulp deze laatste indicatie (onderhoudsbehandeling) nog steeds in beoordeling heeft en dus niet goedgekeurd.

Methadon is een psychoactief middel. Verslaving aan psychoactieve middelen is een contra indicatie voor het rijbewijs. Om te beoordelen of een persoon in aanmerking kan komen voor een Verklaring van geschiktheid dient het CBR te beoordelen of er sprake is van misbruik dan wel afhankelijkheid van dit psychoactieve middel.

Misbruik

Eén van de definities van misbruik van een geneesmiddel is wanneer een geneesmiddel langer wordt gebruikt dan voor een goede behandeling geïndiceerd is. Afgaande op de officiële bijsluiter tekst dient onderhoudsbehandeling niet langer dan ongeveer een half jaar te duren. Zie daarvoor de notitie van psychiater Hanoeman van februari 2011.

Afhankelijkheid

Op de DSM-IV het internationaal classificatiesysteem waarin diagnostische criteria worden genoemd die als richtlijn dienen bij het vaststellen van een psychiatrische stoornis – is bepaald dat er sprake is van een patroon van onaangepast gebruik van een middel indien aan drie van de zeven criteria van afhankelijkheid wordt voldaan. Naar mijn mening voldoen personen die langer dan 6 maanden methadon gebruiken aan die criteria. Er is immers sprake van:

1. Hetzelfde (of een nauw hiermee verwant) middel wordt gebruikt om onthoudingsverschijnselen te verlichten of te vermijden (methadon in plaats van heroïne)
2. Het middel wordt gedurende langere tijd gebruikt dan het plan was (meer dan twee jaar in plaats van de voorgeschreven 6 maanden)
3. Er bestaat de aanhoudende wens of er zijn weinig succesvolle pogingen om het gebruik van het middel te verminderen of in de hand te houden (het is niet gelukt om het gebruik na zes maanden te staken)

Het CBR kan niet anders dan concluderen dat indien er sprake is van langdurig methadongebruik (ruim langer dan zes maanden) gesproken moet worden van misbruik of afhankelijkheid. Op deze personen is derhalve paragraaf 8.8 van de regeling eisen geschiktheid 2000 van toepassing.

R.A. Bredewoud,
hoofd medische zaken CBR

Rijswijk, april 2011